

آشنایی با انواع رسید انبار + تفاوت آن با حواله فروش

رسید انبار Warehouse Receipt سندی است که برای ورود کالا به انبار صادر می‌شود. این سند نشان‌دهنده مالکیت انبار بر کالا است و شامل مشخصات و جزئیات کمی و کیفی کالا می‌شود. در انواع رسید انبار اطلاعاتی شامل نام کالا، تعداد واحدهای کالا، تاریخ دریافت، شماره رسید و جزئیات دیگر ثبت می‌شود. انبارداری از فرایندهای مهم هر سازمان است. نظارت کامل بر فعالیت‌های انبار می‌تواند از بروز اختلالات و مشکلات زیادی در امور فروش و تحویل کالا جلوگیری کند.

سیستم‌های انبارداری اطلاعات انبار را به صورت کامل و مؤثری دسته‌بندی و ثبت می‌کنند و اداره انبار را بهینه‌سازی می‌نمایند. این سیستم‌ها اطلاعات دریافت و ارسال، تراکنش‌ها، موجودی و مغایرت‌های فرایند انبارداری را تسهیل می‌کنند.

در این نوشته به معرفی کامل رسید انبار، انواع رسید انبار بر اساس شرایط مختلف، حواله انبار و انواع حواله انبار می‌پردازیم. لازم به توضیح است که حواله انبار Warehouse Remittance سندی متفاوت از رسید انبار تلقی می‌شود.

کلیک کنید

برای دریافت دمو

فرایند ورود کالا به انبار تا ثبت رسید انبار

این فرایند با هدف افزایش دقت و کنترل کالاهای موجود در انبار انجام و در کل شامل مراحل زیر می شود:

1. ثبت ورود کالا: با ورود کالا به انبار مشخصات آن ثبت می شود.
2. بررسی کیفیت و کمیت: کیفیت و کمیت کالا طبق مشخصات اعلام شده توسط متصدی انبار بررسی و تأیید می شود.
3. تطابق با سفارش: کالا و محصول اگر خریداری شده باشد با سند خرید آن تطابق داده می شود.
4. برچسب و ثبت: برچسبها و کدهای مشخصی برای کالا تولید شده و به آن الصاق می شود.
5. ثبت در سیستم: اطلاعات مربوط به رسید انبار به سیستم مدیریت انبار وارد می شود.

رسید انبار شامل چه اطلاعاتی است؟

رسید انبار یک سند مهم در سیستم مدیریت موجودی و کنترل انبار است که مدرک تأییدکننده وجود کالا در سیستم انبار محسوب می‌شود. هر رسید انبار باید شامل اطلاعاتی از کالا یا محصول واردشده به انبار باشد. اجزای اصلی این اطلاعات در ادامه آورده شده است.

- نام کالا: نام رسمی محصول یا کالای دریافت‌شده
- تعداد واحدهای کالا: تعداد واحدهای سنجش مثل عدد، کیلوگرم، متر مکعب، لیتر و....
- تاریخ دریافت: تاریخ ورود کالا به انبار
- شماره رسید یا سند: شماره مرجع یا سریال که برای هر رسید انبار به صورت یکتا

صادر می شود

- **مشخصات فنی:** شامل اطلاعات فنی مثل شماره سریال، مشخصات فنی، ساینز، رنگ یا موارد دیگر
- **اطلاعات فروشند و خریدار:** شامل نام و اطلاعات تماس فروشنده و خریدار
- **امضا و تأیید:** امضای تحویل دهنده و تحویل گیرنده کالا

انواع رسید انبار زمانی کاملاً معتبر شناخته می شوند که فاکتور خرید یا صورت وضعیت کالا به آن پیوست شده باشد.

قبض انبار چیست؟

قبض انبار صورت دیگری از رسید انبار است که برای کالاهای ارزشمند و گران قیمت صادر می شود.

انواع رسید انبار بر اساس مرجع ورود آنها

با توجه به گوناگونی فعالیتها و سیستمهای انبارداری ممکن است انواع رسید انبار نیز مختلف باشند. برخی از عناوین مشترک و عمومی برای رسید انبار را در ادامه معرفی می کنیم:

- **رسید ورود:** این سند برای ثبت ورود کالا به انبار استفاده می شود. رسید انبار شامل اطلاعاتی است که پیش از این موارد آن را معرفی کردیم.
- **رسید بازگشتی:** رسید بازگشتی یا مرجوعی برای مواردی به کار می رود که کالا از

- سوی مشتریان یا انبارهای دیگر به انبار بازگشت داده می‌شود. این رسید نیز شامل اطلاعات کاملی از کالا خواهد بود. مواردی نظیر نام کالا، تعداد واحدهای برگشتی، دلیل عودت، تاریخ مرجوعی و سایر جزئیات لازم در این رسید ذکر می‌شوند.
- **رسید انتقال:** در انتقال کالا از انباری به انبار دیگر از این سند استفاده می‌شود. اطلاعاتی که در این رسید ثبت می‌شوند عبارتند از: نام کالا، تعداد واحدهای کالا، مبدأ و مقصد انتقال، تاریخ انتقال و جزئیات ضروری دیگر.
  - **رسید تولید:** تولید داخلی کالا برای ورود به انبار نیاز به این رسید دارد. اطلاعاتی که در این رسید ثبت می‌شود شامل موارد نام کالا، تعداد واحدهای تولیدشده، تاریخ تولید، شماره رسید و اطلاعات ضروری دیگر می‌شود.
  - **رسید تعمیر و نگهداری:** کالاهای تجهیزاتی که برای تعمیر به خارج از انبار منتقل می‌شوند نیز باید دارای رسید مخصوص به خود باشند. اطلاعات ثبت‌شده در این سند عبارتند از: نام کالا، تعداد واحدهای ارسالی، تاریخ ارسال، جزئیات تعمیر و نگهداری و مشخصات ضروری دیگر.

کارت انبار

کارخانه ..... شماره صفحه: .....
 نام کالا : ..... کد کالا: ..... واحد شمارش: ..... شماره قفسه: .....
 نقطه سفارش: ..... ۳۰۰ ..... میزان سفارش: ..... ۵۰۰ ..... ذخیره احتیاطی: ..... ۲۰۰ .....

ردیف	تاریخ	شماره سند	میزان سفارش	وارد	صادر	موجودی
۱	۲/۵	نقل از صفحه پیشین	-	-	-	۸۰۰
۲	۲/۱۱	۷۱۲	-	-	۳۰۰	۵۰۰
۳	۲/۳۰	۷۲۵	-	-	۴۰۰	۳۰۰
۴	۲/۳۰	۱۰۰۱	۵۰۰	-	-	۳۰۰
۵	۳/۱	۸۸۶	-	-	۱۰۰	۲۰۰
۶	۳/۴	۹۹۶	-	-	۱۰۰	۱۰۰
۷	۳/۷	۸۷۴	-	۵۰۰	-	۶۰۰
۸						
۹						
۱۰						
۱۱						

انواع رسید انبار بر اساس ماندگاری آنها در انبار

- **رسید موقت انبار:** برای کالاهایی مورد استفاده قرار می‌گیرد که به صورت موقت در انبار نگهداری می‌شوند. مثلاً اگر کالایی تولید یا خریداری شده و نیاز به کنترل و بازرسی داشته باشد برای آن رسید موقت صادر می‌شود. اطلاعات رسید موقت شامل نام کالا، تعداد واحدهای کالا، تاریخ ورود به انبار، مشخصات فنی کالا و جزئیات ضروری دیگر می‌شود. تنها تفاوت رسید موقت انبار با رسید دائم انبار این است که رسید موقت انبار به حسابداری انبار منتقل نمی‌شود.
- **رسید دائم انبار:** همان رسید ورود است که به عنوان سند در سیستم انبارداری ثبت می‌شود. کالا پس از ورود به انبار از دارایی‌های آن به شمار می‌رود. بهتر است

که هم‌زمان با صدور رسید انبار، سند حسابداری آن نیز صادر و برای تسویه به حسابرسی انبار منتقل شود.

- **رسید مستقیم کالا:** اگر کالای ورودی به انبار بدون توقف در انبار به بخش دیگری از سازمان منتقل شود، از این رسید استفاده می‌شود. رسید مستقیم کالا یکی از اسناد حسابداری به شمار می‌آید. از موارد کاربرد رسید مستقیم کالا زمانی است که کالایی کمیاب شده باشد یا تعداد سفارش آن پایین باشد یا انبار کردن آن هزینه بیشتری را برای سازمان به دنبال داشته باشد.

انواع رسید انبار از نظر روش ثبت

فرایند صدور رسید انبار ممکن است به روش‌های مختلفی صورت گیرد. در هر صورت باید اطلاعات و مشخصات کالای وارد شده به انبار به درستی و دقت به ثبت برسد، به گونه‌ای که روش ثبت آن اخلاقی از مدیریت انبار ایجاد نکند.

- **رسید انبار استاندارد:** در این نوع رسید انبار فرم الکترونیکی برای ثبت مشخصات کالا در نظر گرفته شده است که در سیستم مدیریت انبار تعریف شده و پس از تکمیل، طبق اصول و قوانین جاری انبارداری مراحل ثبت و ذخیره خود را طی می‌کند.

- **رسید انبار دستی:** در کسب‌وکارهای کوچک و فرایندهای ساده انبارداری از این شیوه استفاده می‌شود که اطلاعات کالا و محصول در یک سیستم فیزیکی و به صورت غیرخودکار به ثبت می‌رسد. تنظیم سند در این روش باید به گونه‌ای باشد که در امور انبارداری و حسابداری هیچ‌گونه نقص و خللی وارد نسازد.

• **رسید انبار با بارکد:** یکی از شیوه‌های نوین انبارداری به شمار می‌رود و کالاهای واردشده هر کدام بارکدی خواهند داشت که توسط اسکنر خوانده و مراحل ثبت به صورت خودکار انجام می‌شود.

روش‌های دیگری نیز برای ثبت ورود کالا به انبار وجود دارد که در اینجا تنها به متداول‌ترین آنها اشاره شده است.

انواع رسید انبار از نظر دلایل ورود به انبار

در ادامه انواع رسید ورود به انبار را از منظر دلیل ورود به انبار معرفی می‌کنیم. در نظر داشته باشید که هر کدام از این رسیدها می‌توانند در وضعیت موقت یا دائم به ثبت برسند.

• رسید خرید داخلی

منظور از خرید داخلی، کالا یا مواد اولیه‌ای است که از منابع داخل کشور خریداری شده و به صورت موقت یا دائم وارد انبار می‌شوند و باید سند آنها در نرم افزار انبارداری به ثبت برسد.

• رسید خرید خارجی

منظور از خرید خارجی، کالا یا مواد اولیه‌ای است که از منابع خارج از کشور خریداری شده و به صورت دائم یا موقت وارد انبار می‌شود.

• رسید برگشت کالای مازاد بر نیاز

هر کالایی که پیش از این تحویل یکی از بخش‌های داخلی سازمان شده باشد و تعداد و اندازه آن بیش از میزان مورد نظر بر مصرف باشد، زمانی که مجدداً به انبار وارد می‌شود، با عنوان برگشت کالای مازاد بر نیاز در سند انبارداری ثبت می‌شود. ممکن است در سیستم‌ها و نرم افزارهای انبارداری عناوین مختلفی برای این شیوه بازگشت کالا به انبار در نظر گرفته شده باشد و اصطلاح کالای مازاد بر مصرف یک اصطلاح مورد تأیید و یکسان برای تمامی اسناد انبارداری نیست.

ردیف		کد کالا	شرح کالا	مشخصات فنی	تعداد	واحد	محل مصرف	تاریخ نیاز	این قسمت توسط انبار تکمیل می گردد	شماره	تاریخ	بروز	واحد درخواست کننده
شماره	تاریخ	شماره	تاریخ	محل مصرف	تاریخ نیاز	تاریخ	تاریخ	تاریخ	تاریخ	تاریخ	تاریخ	تاریخ	تاریخ
۱													
۲													
۳													
۴													
۵													
۶													
۷													
۸													
۹													
۱۰													
توضیحات:													
درخواست کننده				سرپرست واحد				سرپرست کارگاه				مدیر واحد	

توزیع برگه ها (سفید، حسابدارت، قرمز انبار، زرد درخواست کننده)

• رسید کالای تولیدشده یا محصول

معمولاً محصولات تولیدشده در هر صنعت و کارگاه مستقیماً به فروش نمی‌رسند بلکه در ابتدا وارد انبار شده و پس از ثبت در انبار به فروش می‌رسند و مراحل ثبتی خود را طی می‌کنند. در صورتی که کنترل کیفیت برای کالا و محصول تولیدشده پیش از تحویل آن به انبار انجام شده باشد، رسید کالا در وضعیت دائم ثبت می‌شود و در صورتی که نیاز به انجام آزمایش‌های کنترل کیفیت وجود داشته باشد، رسید دریافت کالا در وضعیت موقت صادر خواهد شد. این رسید یکی از متداول‌ترین انواع رسید انبار است.

• رسید دریافت کالای نیمه‌تمام از خط تولید

در تولید برخی از کالاها و محصولات به دلایل مختلف تولید محصول در یک مرحله متوقف می‌شود و تکمیل و اتمام تولید آن با برون‌سپاری انجام می‌شود. در این حالت ابتدا محصول وارد انبار شده و رسید آن به صورت دریافت کالای نیمه‌تمام به ثبت می‌رسد و سپس حواله خروج آن صادر می‌شود. پس از تکمیل محصول نیز مجدداً رسید دریافت کالا در سیستم انبارداری ثبت شده و کالا یا محصول ادامه روال ثبتی خود را با توجه به شرایط طی خواهد کرد. انجام تمامی این مراحل جهت شفاف‌سازی اسناد حسابداری صورت می‌گیرد.

• رسید دریافت زائدات و ضایعات از خط تولید

زمانی که زائدات و ضایعات به‌وجودآمده در خط تولید ارزشمند محسوب شوند به انبار منتقل می‌شوند تا در مراحل بعدی به استفاده یا فروش برسند. ارزش مادی دلیل اصلی ورود و ثبت این نوع از کالا به انبار است.

• رسید کالای ساخته‌شده در واحدها (فنی مهندسی)

معمولاً نمونه‌های اولیه یا نمونه‌های تحقیقاتی از هر محصول در بخش تحقیق و توسعه یا بخش فنی و مهندسی تولید می‌شوند. این نمونه‌ها در تعداد محدود و کمی تولید می‌شوند

• رسید دریافت کالا از انبار دیگر (انتقال بین انبارها)

سازمان‌ها و شرکت‌های تولید ممکن است به دلایل مختلفی انبارهای متعدد داشته باشند. انتقال کالا و محصولات از انبارهای مختلف باید با سند و روال مشخص به خود به ثبت برسند تا اختلالی در سیستم انبار به وجود نیاید.

• رسید برگشت از فروش

اگر به هر دلیلی کالای فروخته و خارج شده از انبار از طریق فروش، دوباره به آن بازگردانده شود باید سند آن تحت عنوان رسید برگشت از فروش به ثبت برسد.

با توجه به مواردی که در بالا گفته شد، هر گونه انتقال و جابه‌جایی کالا و محصول به انبار، در انبارها و از هر انبار، نیاز به ثبت دقیق و تحت عناوین تخصصی خود را دارد. تمامی این امور و صدور انواع رسید انبار جهت تسهیل [حسابداری انبار](#) و آگاهی کامل از چرخش و میزان موجودی کالا در انبار است. مدیریت انبار، فروش و حسابداری در انجام ارزیابی‌های خود به ثبت تمامی این موارد نیاز دارند.

حواله انبار

حواله و رسید انبار در جهت مستندسازی به کار می‌روند. این دو با هم فرق دارند و هر کدام کاربرد خود را دارند. رسید انبار و انواع آن پیش از این توضیح داده شد اما حواله انبار Warehouse Remittance به سندی گفته می‌شود که در زمان خروج کالا از انبار یا انتقال آن از انباری به انبار دیگر صادر می‌شود. انواع حواله انبار به شکل‌های مختلف خروج کالا از انبار تعلق می‌گیرد.

انواع حواله انبار

با توجه به نوع فعالیت و ابعاد سازمانی شرکت و انبار آن ممکن است از حواله‌های مختلفی استفاده شود. برخی از انواع حواله انبار در ادامه به اختصار آورده می‌شوند:

- **حواله فروش کالا:** اصلی‌ترین و کاربردی‌ترین حواله در سازمان‌هاست.
- **حواله مصرف کالا در مراکز هزینه:** برای کالایی است که به مصرف سازمانی می‌رسد.
- **حواله مصرف کالا در پروژه عملیاتی:** برای کالایی است که در پروژه‌های مربوط به سازمان به مصرف می‌رسد.
- **حواله آزمایش کالا:** کالا برای انجام آزمایش از انبار خارج می‌شود.
- **حواله امانت کالا:** کالا به فرد یا سازمان دیگری به عنوان امانت سپرده می‌شود.
- **حواله مرجوعی کالا به بخش تولید:** کالایی که دارای کیفیت لازم نیست و به بخش تولید بازگردانده می‌شود.
- **حواله مرجوعی کالا به تأمین‌کننده:** کالا دچار ایراد یا آسیب‌دیدگی شده و به تأمین‌کننده اولیه بازگردانده می‌شود.

تفاوت‌های حواله فروش با انواع رسید انبار

- رسید انبار سندی است که برای ثبت ورود کالا به انبار تنظیم می‌شود، در حالی که حواله فروش سندی است که برای خروج کالا از انبار به منظور فروش صادر می‌شود.
- رسید انبار برای ثبت موجودی به‌روز انبار و حواله فروش در تطبیق پرداختی‌ها کاربرد دارد.
- انواع رسید انبار عبارتند از رسید موقت، دائم و تحویل مستقیم، انواع حواله انبار عبارتند از حواله داخلی (برای مصرف کالا در سازمان) و حواله خارجی (فروش یا

ارائه کالا به سازمان‌های دیگر).

- اجزای رسید انبار شامل مشخصات تأمین‌کننده و مشخصات فنی کالا و انبار می‌شود و اجزای حواله انبار شامل اطلاعات کالا، مشخصات خریدار و مبالغ و هزینه‌هاست.

مزایای راهکارهای نرم افزاری

صدور انواع رسید انبار به کمک نرم افزارها و سیستم‌های انبار و حسابداری به روش‌های مختلفی انجام می‌شود. نرم افزارها و راهکارهای مختلفی جهت تسهیل و بهبود کارایی صدور اسناد و فرایند انبارداری در دسترس هستند. در انتخاب راهکار مناسب باید ویژگی‌هایی را در نظر داشت که منجر به بهبود و افزایش نرخ بهره‌وری سازمان شود. فرم‌های طراحی شده توسط نرم افزار انبار و حسابداری انبار چارگون مزایایی را به دنبال خواهند داشت. برخی از این مزایا عبارتند از:

- افزایش دقت و نظم در انبارداری و کنترل دقیق موجودی کالاها
- صرفه‌جویی در زمان و هزینه‌ها
- کاهش نرخ خطا
- محاسبه دقیق قیمت تمام‌شده کالا و ارائه اطلاعات شفاف از وضعیت مالی انبار

برای دریافت دمو نرم افزارهای لجستیک

سخن پایانی

انواع رسید انبار و انواع حواله انبار در مستندسازی و تهیه گزارش از موجودی انبار نقش بسیار مهمی دارند. این اسناد در سیستم‌های انبارداری به حسابرسی و بهبود انبارداری کمک می‌کنند. از کاربردهای مختلف رسید و حواله انبار می‌توان به مدیریت موجودی، پیگیری ورود کالا، کنترل کیفیت، پیگیری سفارش مشتریان، مدیریت هزینه‌ها، پیگیری عملکرد تأمین‌کنندگان، مدیریت ریسک و مدیریت انبار اشاره کرد. با انتخاب راهکار و شیوه درست صدور رسید انبار می‌توان علاوه بر افزایش دقت در زمان و صرف انرژی نیز صرفه‌جویی کرد.